

Leszek Zinkow

<http://orcid.org/0000-0003-0681-7428>

Akademia Ignatianum w Krakowie

leszek.zinkow@ignatianum.edu.pl

DOI: 10.35765/pk.2019.2704.01

Od redakcji

Temat tytułowy 27 numeru kwartalnika „Perspektywy Kultury” kieruje zapewne intuicję Czytelnika w stronę refleksji filozoficznej. I tak właśnie jest. Podstawowa definicja słownikowa „tożsamości” wskazuje na synonim tego terminu – „identyczność”, a dalej – fakty, cechy, dane personalne pozwalające zidentyfikować jakąś osobę. Głębsza, humanistyczno-społeczna definicja odsyła jednak w obszar samoświadomości, ale i poczucia jedności wspólnoty, elementów tę wspólnotę warunkujących. Te elementy to zwłaszcza kultura, wartości, w końcu wspólnotowość postrzegana w wymiarze metafizycznym, wzniosłe ideały moralne i religijne. Dwoje autorów filozofów, Agata Płazińska i Piotr Duchliński z Akademii Ignatianum, proponują refleksję nad metafizyczno-kulturotwórczym charakterem ofiary na przykładzie życia i śmierci Edyty Stein i Simone Weil, nad sensem aktu ofiary w imię wyższych wartości. W naszym kręgu kulturowym taką wartością jest np. oddanie własnego życia za innego człowieka. Jest to ofiara, którą można określić jako absolutną. Wbrew współczesnemu kryzysowi, który przeżywają metafizyka i aksjologia, właśnie takie „absolutne czyny” są istotnymi i nieusuwalnymi elementami tożsamościowymi naszej kultury. W drugim tekście, pióra ks. Mariusza Szrama z Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II, cofamy się wiele wieków wstecz, do czasów Ojców Kościoła, aby razem z autorem pochylić się nad refleksją teologiczną o tworzeniu monumentalnej spójności myśli semickiej i helleńskiej, definiującej tożsamość chrześcijaństwa. Dwie kolejne, ciekawe analizy w naszym dziale tytułowym to *Chrześcijańska tożsamość nauczyciela wczesnej edukacji we współczesnym świecie* Eweliny Kurówickiej-Roman (KUL JP II) oraz *Kształtowanie tożsamości narodowej młodzieży w Związku Harcerstwa Polskiego (ZHP)* Kamila Romana (także z KUL-u).

Kilka interesujących artykułów włączonych zostało w nasz stały dział „Zarządzanie międzykulturowe”. Michał Szkoła (AIK) na dość intrygującym i oryginalnym przykładzie Śląskiego Seminarium Duchownego oraz Częstochowskiego Seminarium Duchownego w Krakowie proponuje analizę wielowątkowego zarządzania tymi instytucjami w kontekście międzywojennych uwarunkowań kulturowych, politycznych i społecznych. Studium Ewy Kopeć i Artura Wolanina (również AIK) przenosi nas natomiast w świat współczesnych biznesowych aliansów strategicznych w niezwykle ciekawym obszarze przedsiębiorstw lotniczych różnych przewoźników narodowych. Autorzy wskazują, jak skuteczne, korzystne ekonomicznie i synergiczne są takie przedsięwzięcia, w których podmioty nie byłyby w stanie osiągnąć sukcesów samodzielnie. Również para autorów: Nasri Messarra z Université Saint-Joseph of Lebanon i Anne Mione z Université de Montpellier wprowadzi – na podstawie ciekawego eksperymentu – w problematykę złożonych relacji i struktur współczesnych mediów społecznościowych.

W dziale „Duchowe dziedzictwo Europy” proponujemy bardzo interesującą analizę historycznokulturową: tekst Krzysztofa Koehlera z UKSW, *Pisarze staropolscy a wolność wypowiedzi. Rekoniesans*, omawia zagadnienie tytułowe jako osobny temat podejmowany przez pisarzy doby staropolskiej. Czy wolność wypowiedzi była jedną z dostrzeganych przez pisarzy staropolskich wolności obywatelskich, charakterystycznych dla świadomości politycznej dawnej szlachty? Natomiast w „Przestrzeniach cyberkultury” Danuta Smołucha (AIK) zwraca naszą uwagę na problemy eye-trackingu w badaniach kulturowych; niestandardowej metody, która polega na śledzeniu ruchu gałek ocznych, a wyniki badań pozwalają na dokładne wskazanie tego, na czym skupiamy największą uwagę, a co ignorujemy i czego nie dostrzegamy. To niesłuchanie istotne np. w badaniach reklamy i rynku konsumenckiego.

Na zakończenie, w dziale „Varia”, trzy interesujące teksty. Małgorzata Rygielska z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach w artykule „*Dono del sangue*”. *O badaniach Fabia Dei nad kulturowymi uwarunkowaniami krwiodawstwa we Włoszech* przedstawia przebieg i omawia rezultaty badań dotyczących krwiodawstwa we wspólnotach imigranckich (rumuńskich i senegalskich), przeprowadzonych przez antropologa kultury Fabia Dei i jego zespół. Barbara Geneja-Pietrzak (AIK) pisze o niezwykle intrygujących, religijno-magicznych przejawach kultu świerka w kulturze pasterzy podhalańskich. Co ciekawe, magia związana z kulturą pasterską znalazła swoje odbicie również w literaturze polskiej oraz poezji gwarowej. Małgorzata Lebda natomiast (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie) proponuje tekst *Widzenie jako działanie. O sposobach interpretacji materiałów wizualnych na przykładzie fotografii*, w którym próbuje znaleźć

odpowieź na pytanie o indywidualne sposoby patrzenia, analizowania i interpretowania.

Życzymy przyjemnej i pożytecznej naukowo lektury!

Leszek Zinkow – jego zainteresowania naukowo-badawcze obejmują zagadnienia kulturowych studiów porównawczych, zwłaszcza recepcję dziedzictwa starożytnego Wschodu (głównie Egiptu: narracji historyczno-mitologicznych, symboliki). Zajmuje się także podróżopisarstwem z destynacją orientalną (edycje tekstów), dziejami muzeów i kolekcjonerstwa, ponadto – historią kultury współczesnej, historią oraz praktyką mediów, społeczną historią nauki, problematyką transferów i innowacji kulturowych. W 2016 r. otrzymał na Uniwersytecie Śląskim stopień doktora habilitowanego. Członek International Association of Egyptologists (Moguncja), Polskiego Towarzystwa Kulturoznawczego oraz Komisji Filologii Klasycznej Polskiej Akademii Umiejętności (Kraków). Zastępca redaktora naczelnego „Perspektyw Kultury”, w latach 2013-2016 redaktor naczelny.